

A tiszteket a szokásos módon kellett szólítani, rangfokozatuk, nem pedig nevük megnevezésével. Az őrszemélyzet tagjait az „oktató úr” megszólítás illette meg. Az 1939 júliusában felállított munkaszolgálatos-zászlóaljakat a 10.1. táblázat sorolja fel.

Miután Észak-Erdélyt Romániától (1940. augusztus–szeptember) és a Bácskát, valamint Baranyát Jugoszláviától (1941. április) visszacsatolták Magyarországhoz, a hadtestek számát felemelték kilencre (lásd a 13.1. térképet) és egyik-másik munkaszolgálatos-zászlóalj parancsnokságát is áthelyezték máshová. 1943 márciusában a III. munkaszolgálatos-zászlóalj parancsnoksága Kőszegen székelt, a VI. zászlóaljé Püspökkladányban. A X. munkaszolgálatos-zászlóaljat Nagybánya székhellyel áttettk az újonnan megszervezett IX. hadtest fennhatósága alá, melynek Kolozsvárót volt a parancsnoksága. A XI. rimaszombati székhelyű munkaszolgálatos-zászlóalj a VII. hadtesthez lett beosztva, a tasnádi XII. pedig a IX. hadtesthez.¹⁹

A honvédelmi minisztériumban külön osztályt szerveztek, ennek élén állt a Közérdekű Munkaszolgálat Országos Felügyelője, s központilag irányították és felügyelték a munkaszolgálat egész rendszerét. A KMOF széles körű hatáskörrel volt felruházva, nevezetesen

- minden olyan kérdés rá tartozott, ami elvileg összefüggött a munkaszolgálattal;
- gondoskodott a munkatáborok központi igazgatásáról;
- törvényjavaslatokat készített elő, hogy a munkaszolgálati rendszer hatékonyan működjön;
- foglalkozott a munkaerő mozgósításával kapcsolatos valamennyi problémával;
- figyelemmel kísérte a munkaszolgálat működését más országokban;
- döntött a munkaszolgálat minden személyi kérdésében;
- elkészítette a munkaszolgálati rendszer eredményes működését biztosító költségvetést.²⁰

A honvédelmi minisztérium számításai szerint évente 90 000 fiatal került sorra, közülük mintegy 20 000-re rúgott a munkaszolgálatra beosztandók száma, de 6000 főnél nem volt több, aki akár képzettségénél, akár gyakorlatánál fogva alkalmas volt ipari munkára. A többieket mezői vagy erdei „tömegmunkára”, valamint útépitésre kívánták igénybe venni.

A katonai munkaszolgálat szempontjából a besorozottakat két csoportra osztották, vagyis különválasztották – még ha nem is maximális szigorral – az ún. „megbízhatatlan” elemeket. Ennek ellenére a munkaszolgálatnak 1939-ben nem volt kifejezetten és végletesen a zsidókat sújtó